Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Móttikið

Randi Bjørk Støðlagøta 19 160 Argir

072677 24.0KT 2013

2 3 OKT. 2013

ALS

Tórshavn, tann 10. oktober 2013 J.nr. 2013006

Avgerð

í kæru tygara móti Arbeiðsloysisskipanini (ALS)

Kærunevndin hjá ALS viðgjørdi á fundi tann 7. oktober 2013 kæru tygara, dagfest 28. juni 2013, um uppkrav frá Arbeiðsloysisskipanini í sambandi við ov nógv útgoldnan arbeiðsloysisstuðul.

Kærunevndin samtykti at geva tygum partvís viðhald.

Av málinum framgongur, at tygum hava havt nakrar inntøkur í sama tíðarskeiði, sum tygum hava verið í arbeiðsloysisskipanini.

Arbeiðsloysisskipanin vendi sær til tygum við brævi, dagfest 12. juni 2013, har tað varð upplýst, at Arbeiðsloyslsskipanin í sambandi við eftirkanning av útgjøldum tygara frá skeiði 01/2012 og frameftir var vorðin varug við, at tygum íkki høvdu upplýst røttu upphæddirnar. Arbeiðstímarnir eru tó rætt upplýstir. Í telmum skelðum, har tygum hava upplýst arbeiði, hava tygum í hvørjum elnstøkum førl upplýst tímalønina á kr. 153,00 ístaðin fyri samlaðu A-Inntøkuna. Í tygara føri hevur tað tíverri við sær, at tygum hava fingið útgoldið kr. 9.045,36 ov nógv frá arbeiðsloysisskipanini. Tá ALS-gjaldið er frádrigið, eru tað kr. 8.938,36 eftir, sum skulu gjaldast aftur til arbeiðsloysisskipanina.

KÆRAN

Tygum hava í kæru tygara, dagfest 28. juni 2013, víst á, at tygum á ongan hátt hava vítað av hesum. Alla ta tíð, sum talan hevur verið um, hava tygum verið í teirri trúgv, at tygum skuldu

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

upplýsa tygara tímaløn og talið av tímum, sum tygum høvdu arbeltt. Tí soleiðis høvdu tygum skilt skjalið, sum tygum høvdu útfylt hvørt skeið, og ongin hevur upplýst tygum um annað alla ta tíðina, mistakið er farið fram.

Tygum vísa eisini á, at av tí, at tygum ikki longur eru í arbelðsloysisskipanini, hava tygum ikki møguleika fyri at fara inn at kanna, hvussu hetta er orðað í skjalinum, sum verður útfylt fyri hvørt skeið, til tess at vita, hvussu tygum kunnu hava misskilt hetta.

Elsini vísa tygum á, at tað er ein sera harmilig støða at koma í, tá tygum á ongan hátt hevur verið vitandi um tað. Tað er eisini sera harmiligt, at eingin hevur upplýst tygum um hetta ávegis í tíðarskeiðnum, tygum vóru í arbeiðsloysisskipanini og samstundis arbeiddi.

At enda vísa tygum á, at tygum fara ikki at gjalda hesa upphædd í einum, men at tygum kunnu gjalda yvir eitt tíðarskeið, samsvarandi longdina av tíðini, ið mistakið er farið fram.

KÆRŲŲMÆLI

Arbelðsloyslsskipanin hevur í kæruummæli sínum, dagfest 2. september 2013, hildið fast um avgerðlna.

Arbeiðsloysisskipanin hevur m.a. víst á, at Arbeiðsloysisskipanin ger regluliga eftirlit við útgjøldum av arbeiðsloysisstuðuli, har tað m.a. verður kannað, um tann arbeiðsleysi fær rætt útgjald og upplýsir rætt.

Í sambandi við eitt av hesum regluligu eftirlitinum í mai 2013, eru tygum av tilvild útvald til eftirlit. Tá Arbeiðsloysisskipanin ger slíkt eftirlit, samanber Arbeiðsloysisskipanin m.a. upplýsingarnar, sum viðkomandi hevur latið Arbeiðsloysisskipanini, við upplýsingar frá Taks.

Tá Arbeiðsloysisskipanin gjørði hetta eftirlitið í málinum hjá tygum, kom Arbeiðsloysisskipanin fram á, at samsvar íkki var ímillum tað, sum tygum høvðu upplýst, tá tygum váttaði arbeiðsloysi á sjálvgreiðsluni hjá Arbeiðsloysisskipanini, og tær lønarútgjaldingar, sum tygum høvðu fingið sambært Taks.

Arbeiðsloyslsskipanin vísir elsini á, at eftirlitlö staðfesti, at tygum upplýsa arbeiðstímar og tímalønina, men ikki bruttolønina íroknað frítíðarløn, sum er ásett í útgjaldskunngerðini. Tað hevur havt við sær, at tygum í tíðarskeiðnum frá tann 24. november 2012 fram til tann 14. apríl 2013, sum eru skeiðini 24/2012 til 08/2013, hava finglð útgoldið kr. 8.938,36 ov nógv í arbeiðsloysisstuðull.

Grundað á tað tók Arbeiðsloysisskipanin tann 12. juni 2013 avgerð um, at tygum skulda rinda ov nógv útgoldna arbeiðsloysisstuðulin aftur.

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tlf. 31 63 13 • faks 35 95 96

Víðarl vísir Arbeiðsloysisskipanin á, at hendan avgerðin er grundað á, at tá tygum høvdu fingið staðfest arbeiðsloysi, høvdu tygum fingið obligatorlska kunningartilfarið frá Arbeiðsloysisskipanini. Eisini hava tygum verið á kunnandi fundi hjá Arbeiðsloysisskipanini tann 14. mars 2012. Á kunningarfundinum verður gjølla greitt frá rættindum og skyldum, um ein hevur fyrifallandi arbeiði, og hvussu hetta skal upplýsast, og hvussu mótrokningin fer frám.

Eisini vísir Arbeiðsloyslsskipanin á, at tá ein á sjálvgreiðsluni fráboðar, at ein hevur havt arbeiði í ein part av tíðarskeiðnum, skal ein upplýsa v-tal hjá arbeiðsgevaranum, arbeiddar tímar og inntøkuna í heilum krónum íroknað frítíðarløn.

Arbeiðsloysisskipanin vísir eisini á, at tygum áður hava fingið arbeiðsloysisstuðul. Tá høvdu tygum eisini fyrifallandi arbeiði í tíðarskeiðnum frá tann 24. august 2009 til tann 18. oktober 2009, sum tygum upplýstu á ALS-kortinum við tímum, buttoløn og v-tali júst soleiðis, sum ein enn skal upplýsa hetta.

Arbeiðsloysisskipanin skal tó viðganga, at Arbeiðsloysisskipanin í kunningarskrivinum og í faldaranum kunnu greiða nágreiniligari frá, hvat skal upplýsast, hvussu tað skal upplýsast, og hvussu mótrokningin fer fram. Tað verður eftirmett og betrað um.

Arbeiðsloysisskipanin metir, at tygum hava givið Arbeiðsloysisskipanini skeivar upplýsingar, og at tygum móti betri vitandi hava móttikið arbeiðsloysisstuðul, sum Arbeiðsloysisskipanin hevur heimild til at krevja aftur.

AVGERÐ HJÁ KÆRUNEVNDINI

§ 16, stk. 4 í ALS-lógini ásetur, at um Stýrið tekur undir við ásetingunum, ásetir landsstýrismaðurin í kunngerð í hvønn mun, hin arbeiðsleysi kann hava aðra inntøku samstundis, sum hann fær arbeiðsloysisstuðul, og hvussu stuðulin skal skerjast í mun til hesa inntøku og í mun til frítíðarløn, sum hin arbeiðsleysi fær, og nærri reglur í hesum sambandi.

Við heimild í hesi grein er ásett í útgjaldskunngerðini (kunngerð nr. 105 frá 24. oktober 2012 um útgjald v.m. av arbeiðsloysisstuðuli) í § 12, at arbeiðsloysisstuðulin verður skerdur við øllum øðrum A-inntøkum – íroknað frítíðarløn, undantikið arbeiðsloysisstuðulnum og A-inntøkum, sum eru undantiknar gjaldsskyldu sambært § 8 í ALS-lógini – sum hin arbeiðsleysi vinnur í útgjaldsskeiðum, hann fær arbeiðsloysisstuðul.

§ 28, stk. 1 í ALS-lógini ásetir, at "Hevur arbeiðsleysur givið Arbeiðsloysisskipanini skeivar upplýsingar, ella tagt um umstøður, sum hava havt týdning fyrl arbeiðsloysisstuðulin, ella annars móti betri vitandi móttikið stuðul uttan at hava rætt til tess, kunnu upphæddir, sum av órøttum eru útgoldnar, verða kravdar afturgoldnar frá tí arbeiðsleysa."

Postrúm 106 • FO 110 Tórshavn • tif. 31 63 13 • faks 35 95 96

Av tilfarinum í málinum framgongur, at tygum hava havt eina inntøku í skeiðunum 24/2012 til og við skeið 08/2013, ið viðførir, at tygum hava fingið útgoldið kr. 8.938,36 ov nógv frá arbeiðsloysisskipaniní.

Kærunevndin metir, at tað er ógreitt, hvussu telgurin "Inntøka" í sjálvgreiðsluni skal útfyllast. Eisini hevði tað verið skilagott, um ein skipan sum hendan hevði havt eitt skipanareftirlit (systemkontrol), ið gjørdi at man varnaðist slík mistøk. Tað kann tí íkki beinleiðis staðfestast, at tygum hava glvið arbeiðsloysisskipanini skeivar upplýsingar í sambandi við, at tygum hava uppgivið inntøkur tygara frá frítíðarskúlanum í Tórshavn.

Kærunevndin metir tó, at tað greitt og týðiliga framgongur á sjálvgreiðsluni, at uppgivna inntøkan skal verða við frítíðarløn. Tygum áttu sostatt at havt uppgivið tímalønina við frítíðarløn.

Kærunevndin metir tí, at tygum hava móttikið arbeiðsloyslsstuðul móti betri vitandi fyri tann partin, sumsnýr seg um frítíðarløn.

Kærunevndin samtykti sostatt at geva tygum partvís viðhald, tá grundarlag er íkki fyri at krevja ov nógv útgoldnað arbeiðsloysisstuðulin aftur frá tygum, í sambandi við at tygum hava uppgivið tímaløn í staðin fyri samantalda løn, men bert fyri tann partin, sum snýr seg um, at tygum áttu at uppgivið lønina við frítíðarløn.

Hendan avgerð kærunevndarinnar er endalig og kann sambært § 26, stk. 1 í ALS-lógini ikki kærast víðari til hægri fyrisitingarligan myndugleika.

Avrit av hesum skrivi er í dag sent ALS.

Vinarliga

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Kristina Samuelsen, formaður

Djóni Thomassen, skr.